

Costums desapareguts relacionats amb herbes i plantes

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Granollers
Alçada: 144

Coordenades:

Latitud: 41.608176913599
Longitud: 2.2871433602131
UTM Est (X): 440602
UTM Nord (Y): 4606520

Classificació

Número de fitxa 08096 - 485
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Costumari
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Tradicions i costums en desús.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Bosc de Sant Nicolau](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 03/04/2024 - 11:22

Descripció

Selecció d'alguns dels antics costums més singulars de Granollers, avui ja desapareguts, relacionats amb herbes, plantes i vegetals. Cal dir que alguns no eren del tot específics només de Granollers.

Els rams de llorer i d'olivera penjats a les portes i parets de les cases es creia que rebutjaven els llamps. També sortir al carrer portant un ram a la mà (CIURANS et al., 1986).

Pi, pollancre, alzina i xiprer també eren considerats elements protectors contra els llamps (CIURANS et al., 1986).

Les fadrines de pagès, pel maig, anaven de bon matí a collir fulles d'àlber blanc fresques de rosada, per bullir-les amb aigua i rentar-se'n els cabells. Tenien la creença que els feia créixer molt (CIURANS et al., 1986).

La llet del tronc de la figuera es creia que feia assecar i matar les berrugues (CIURANS et al., 1986).

De la reina del pi, a més a més de la goma, es feia amb fetge de be un xarop per a fer venir gana i reforçar (CIURANS et al., 1986).

Una branca d'olivera penjada a l'entrada de la casa era senyal de pau.

Quan la canalla petita estava trencada obrien pel mig un tronc de roure i hi feien passar la criatura, considerant-la així guarida (s'havia fet al bosc de Sant Nicolau) (CIURANS et al., 1986).

Es posaven unes quantes fulles d'arç blanc o d'olivera damunt una pala de cuina amb una braseta de carbó i s'anava seguint amb aquell foc tots els racons de la casa amb la finalitat de fumigar-la i allunyar-ne els mals esperits (CIURANS et al., 1986).

Els cansaladers, per advertir a la clientela que hi havia porc fresc, posaven dret en el portal un costal d'alzina o de roure (CIURANS et al., 1986), (GARRELL, 1960).

Un ram de pi penjat sota el balcó o finestra era senyal que en aquella casa venien vi (CIURANS et al., 1986), (MEDALLA, 2001).

A principis de segle XX els vailets, en dies assenyalats, anaven a buscar pinyes i glans al bosc de Sant Nicolau amb les quals feien petites baldufes. També anaven a buscar menta a la Verneda d'en Fortuny. A la tardor, en plegar de l'escola, recollien les fulles dels arbres i en feien focs. Eren "els focs de tardor" (GARRELL, 1960), (CIURANS et al., 1986).

Per la festa dels Sants Metges la gent anava a una font (la Font Verda, la de l'Escot o la de l'Estació) i tornava d'allà portant un element vegetal: canya o branca d'acàcia (GARRELL, 1960).

El mercat del Ram. Es feia el dijous de Quaresma, anterior al divendres de Dolors. La gent hi comprava els rams de llorer destinats a ésser beneïts a l'església. Tots els carros, en tornar, duïen penjats al darrera els grans rams adquirits (AMADES, 1985, II: 680).

Ofrena de raïms. El 26 de juliol, Santa Anna, posaven a les mans de la imatge de la santa el raïm més gros i més virolat de tot el terme. Santa Anna era la patrona d'un dels barris de la població, i feien una festa molt lluïda (AMADES, 1985, IV: 624).

Per Sant Esteve, abans la Festa Major d'hivern, es llençaven castanyes des del balcó de l'Ajuntament i després eren torrades al caliu de la foguera que havien preparat part dels veïns; la cendra no es recollia fins el dia de Sant Antoni.

Bibliografia

AMADES, J. (1985). *Costumari Català*. El curs de l'any. Barcelona. Edit. Salvat

CIURANS I RAMON, Encarnació et alii (1986). *Guia dels arbres de Granollers*, Col. Temes de Granollers, Granollers: Ajuntament de Granollers - Conselleria d'Ensenyament.

CRUZ I CORRAL, Francesc (1993). *La Festa Major. Granollers, 1857 - 1993*. Col. Coneguem Granollers, Núm. 7, Granollers: Ajuntament de Granollers.

GARRELL I ALSINA, Amador (1960). *Granollers, vila oberta*, Granollers, Gràfiques Garrell.

MEDALLA BENEYTO, Jordi (2001). *Consideracions d'un cansalader sobre el Vallès, el porc i el seu entorn*, manuscrit. Granollers.

